

Žalobu vdovy po zaměstnanci na velkostatku proti majiteli velkostatku o placení zaopatřovacích požitků dle skupiny deváté **p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** zamítl. **O d v o l a c í s o u d** přiznal žalobkyni zaopatřovací požitky dle skupiny osmé. **N e j v y š š í s o u d** nevyhověl dovolání žalovaného.

D ů v o d y:

Po právní stránce vytýká žalovaný, že odvolací soud porušil předpis §u 10 zákona o zaopatřovacích požitcích č. 130/1921, nařizující, by zaměstnanci byli zařaděni do jednotlivých skupin podle své poslední skutečně vykonané služby, přisoudiv žalobkyni požitky osmé skupiny, náležející revírním lesním, ačkoliv manžel žalobkyně byl revírníkem jenom do roku 1895, od tohoto roku pak až do své smrti v roce 1898 zastával úřad účetního v malém skladisti, podle něhož by mohla býti mu přiřknuta leda skupina sedmá. Nejvyšší soud souhlasí s právním názorem soudu odvolacího. Manžel žalobkyně byl v roce 1895 jmenován účetním skladiště dříví s malým a pohodlným oborem působnosti po 51 letech celkové lesní služby a 34leté službě jako revírní lesní. Podle jmenovacího dekretu ze dne 15. července 1895 byl mu v uznání dlouhých a vždy věrných a horlivých služeb udělen současně titul nadlesního a poskytnut peněžitý přídavek. Z toho plyne, že poslední zaměstnání manžela žalobkynina nebylo již aktivní službou v pravém smyslu slova, jakou má na mysli § 10 zák. a při níž mzda i titul bývají pravidelně úměrny konaným pracím, nýbrž tak zvaným místem odpočivným, totiž zvláštním způsobem starobního zaopatření, nahrazujícím úplnou pensi. Pro vyměření zaopatřovacích požitků není proto rozhodnou tato služba konaná ve vysokém stáří po tři léta před smrtí, nýbrž předcházející služba revírního lesního. Touto službou nabyl manžel žalobkyně již nároku na zaopatření ve stáří, vyslouženého zaopatření dostalo se mu přidělením nové pohodlné služby účetního s titulem a platem úměrným významnější službě dosavadní. Proto se nemůže služba konaná v posledním postavení vzítí při novém upravení zaopatřovacích požitků již v počet, nýbrž předcházející služba revírního lesního.

Čís. 5233.

Byl-li předmět pronájmu zničen požárem, nemá nájemce nároku proti pronajímateli, by byt znovu zřídil, třeba přednět pronájmu nebyl zničen úplně a bylo ho snad lze obmezeně užívat.

(Rozh. ze dne 25. srpna 1925, Rv I 1359/25.)

Žalobkyně obývala v jednopatrovém domě žalovaných byt v prvním poschodí, jež byla nucena vykliditi, ježto střecha domu byla zničena požárem. Žalobě, již domáhala se napotom na žalovaných, by jí byl byt v použitelném stavu odevzdán a v něm udržován, **p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** vyhověl, **o d v o l a c í s o u d** žalobu zamítl. **N e j v y š š í s o u d** nevyhověl dovolání

D ů v o d y:

Dovolací důvod podle Šu 503 čís. 4 c. ř. s. není opodstatněn. Bylo zjištěno, že dům žalovaných byl dne 9. dubna 1924 postižen požárem a nastala tedy kromobyčejná náhoda, jakou má na mysli ustanovení Šu 1104 obč. zák., které výslovně uvádí také oheň (požár), jako typický případ kromobyčejných náhod. Byl-li předmět nájmu postižen požárem a touto kromobyčejnou nehodou dosavadní nájemní užívání bytu žalobkyni úplně znemožněno, takže musel býti jí vyklizen, nemá dovolatelka právního nároku vůči žalovaným, by jí byt znovu zřídili a v užitelném stavu odevzdali (§ 1104 obč. zák.). Nesejde na tom, zda by bylo lze, byt do užitelného stavu znovu uvést, ježto zákon v Šu 1104 obč. zák. sprostil pronajímatele této povinnosti. Dovolání jest na omylu, míníc, že lze tu použiti ustanovení Šu 1096 obč. zák. Toto ukládá pronajímateli povinnost k udržování předmětu nájmu ve stavu užitelném vlastním nákladem pouze v mezích obyčejných případů nahodilého poškození, nikoli při náhodách kromobyčejných. Mylným jest i právní náhled dovolatelčin, že pronajímatel jest sprostěn povinnosti ku znovuzřízení bytu jen, když dům byl požárem úplně zničen. Naopak, z ustanovení Šu 1105 obč. zák. 1. věty a její souvislosti s Šem 1104 obč. zák. (slova »při takové náhodě«) jasně plyne, že pronajímatel nemá povinnosti ku znovuzřízení předmětu nájmu, ani když by ho bylo lze omezeně užívat.

Čís. 5234.

Ředitelství státního dluhu jest oprávněno ku stížnosti při umořování dluhopisů rakouských válečných půjček.

Pro umoření dluhopisů rakouských válečných půjček jest příslušným okresní soud (§ 115, odstavec čtvrtý j. n.).

Umoření listin (cís. nařízení ze dne 31. srpna 1915, čís. 257 ř. zák.).

Po podrobném vyšetření věci lze vydati současně první dotaz i veřejnou vyhlášku. I v případě Šu 8 dostačí stanovení jednorroční lhůty od uveřejnění vyhlášky, byl-li cenný papír splatným již před uveřejněním vyhlášky.

(Rozh. ze dne 25. srpna 1925, R II 186/25.)

K návrhu toho, jemuž se ztratily válečné půjčky i s kupony, zavedl soud první stolice (okresní soud v Ž.) řízení, by cenné papíry byly prohlášeny bezúčinnými a vyzval usnesením ze dne 30. dubna 1925 majitele těchto papírů, by je do jednoho roku soudu předložil, jinak že budou po uplynutí jednorroční lhůty prohlášeny bezúčinnými. Ku stížnosti Ředitelství státního dluhu v Praze rekursní soud napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Odstavce prvního Šu 115 j. n. nemůže býti v tomto případě použito, poněvadž úvěrní knihy o státních dluhopisech rakouských válečných půjček nejsou vedeny v tuzemsku, a dle Šu 1 cís. nař. ze dne 31. srpna 1915, čís. 257 ř. zák. návrhové byl oprávněn a tuzemského soudu žádati o prohlášení bezúčinnosti těchto